

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΛΟΓΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΚΛΟΓΩΝ ΚΑΙ
ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ**

**Αθήνα, 3 Μαΐου 2023
Αριθ. Πρωτ.: 38570**

ΠΡΟΣ:

- 1. Άρειο Πάγο**
- 2. Δημάρχους**
- 3. Δήμους της χώρας**
- 4. Περιφερειάρχη Αττικής**
- 5. Αντιπεριφερειάρχες
Περιφερειακών Ενοτήτων**

Ταχ. Δ/ση: Ευαγγελιστρίας 2, Αθήνα
Ταχ. Κώδικας: 101 83, Αθήνα
Πληροφορίες: Κ. Χατζηβασίλογλου
Γ. Παπακώστα
Τηλέφωνα: 213136 1136 - 1130
e-mail: k.chatzivasiloglou@ypes.gr
g.papakosta@ypes.gr

ΘΕΜΑ: “Διευκολύνσεις και λήψη αναγκαίων μέτρων για την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος από εκλογείς με αναπηρία και σωματικές αδυναμίες στις γενικές βουλευτικές εκλογές της 21^{ης} Μαΐου 2023 - Προετοιμασία και λειτουργία χώρου υποδοχής και υποστήριξης εκλογέων με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα – Ορισμός αρμόδιου υπαλλήλου”.

Για την υποστήριξη της άσκησης του δικαιώματος του εκλέγειν από άτομα με αναπηρία και την άμβλυνση των αντικειμενικών δυσκολιών που αντιμετωπίζουν, επιβάλλεται η λήψη αναγκαίων μέτρων, προκειμένου να καταστεί δυνατή η συμμετοχή τους στην εκλογική διαδικασία.

Ειδικότερα:

A. Υποχρέωση υποστήριξης των ατόμων με αναπηρία και σωματικές αδυναμίες, κατά την ψηφοφορία από τους αντιπροσώπους της δικαστικής αρχής και τα μέλη της εφορευτικής επιτροπής.

Σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 83 του π.δ. 26/2012 «Κωδικοποίηση σε ενιαίο κείμενο των διατάξεων της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών» (Α' 57), παρέχεται

το δικαίωμα σε εκλογείς με αναπηρία ή σωματική αδυναμία, για την άσκηση του δικαιώματος της ψήφου να απευθύνονται στον αντιπρόσωπο της δικαστικής αρχής ή σε μέλος της εφορευτικής επιτροπής, οι οποίοι είναι υποχρεωμένοι να τους βοηθήσουν κατά την ψηφοφορία.

Για την εφαρμογή της διάταξης και τη διευκόλυνση των ατόμων με αναπηρία και σωματικές αδυναμίες, κατά την άσκηση του εκλογικού τους δικαιώματος, οι αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής και τα μέλη της εφορευτικής επιτροπής έχουν την υποχρέωση να ενεργούν αναλόγως, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εκλογείς με αναπηρία και σωματικές αδυναμίες ψηφίζουν πάντοτε με απόλυτη προτεραιότητα.

Β. Καθορισμός εκλογικών κέντρων και εκλογικών καταστημάτων από τον Περιφερειάρχη Αττικής και τους Αντιπεριφερειάρχες Περιφερειακών Ενοτήτων

Κατά τον ορισμό των εκλογικών κέντρων και των εκλογικών καταστημάτων, στα οποία θα λειτουργήσουν τα εκλογικά τμήματα, ο Περιφερειάρχης Αττικής και οι Αντιπεριφερειάρχες των Περιφερειακών Ενοτήτων, οφείλουν να λάβουν υπόψη τους την κατάσταση προσβασιμότητας των κτιριακών υποδομών, ώστε η άσκηση του δικαιώματος του εκλέγειν να ασκείται απρόσκοπτα από τα άτομα με αναπηρία, τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα και τους ηλικιωμένους.

Για το σκοπό αυτό ο Περιφερειάρχης Αττικής και οι Αντιπεριφερειάρχες των Περιφερειακών Ενοτήτων, σε συνεργασία με τις δημοτικές αρχές, φροντίζουν:

- α) να καθορίζονται εκλογικά κέντρα και εκλογικά καταστήματα, τα οποία να είναι ευκόλως προσβάσιμα στα άτομα με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα,
- β) να επιλέγονται ως εκλογικά καταστήματα (αίθουσες ψηφοφορίας) αυτά που βρίσκονται στο ισόγειο των κτιρίων, κατά το δυνατό και
- γ) να τοποθετούνται, κατά το δυνατό, ράμπες πρόσβασης στις κεντρικές εισόδους και όπου αλλού απαιτείται για την πρόσβαση των ατόμων που κινούνται με αμαξίδια.

Γ. Προετοιμασία και λειτουργία χώρου υποδοχής και υποστήριξης εκλογέων με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα στα εκλογικά κέντρα (παρ. 3Α άρθρου 83 π.δ. 26/2012)

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3Α του άρθρου 83 του π.δ. 26/2012, το οποίο προστέθηκε με το άρθρο 36 του ν. 5043/2023 (Α' 91), προβλέπεται, με ευθύνη του

οικείου Δήμου, η προετοιμασία και λειτουργία χώρου υποδοχής και υποστήριξης εκλογέων με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα σε κάθε κατάσταση ψηφοφορίας, στο οποίο δεν καθίσταται δυνατό όλα τα εκλογικά τμήματα να βρίσκονται σε ισόγειο όροφο και να πληρούν τα κριτήρια προσβασιμότητας Ατόμων με Αναπηρία (Α.μεΑ.).

Ο χώρος υποδοχής και υποστήριξης εκλογέων με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα βρίσκεται στον ισόγειο όροφο του καταστήματος ψηφοφορίας, είναι προσβάσιμος σε άτομα με κινητικά προβλήματα, διαθέτει ειδική ράμπα εφόσον χρειάζεται, πληροί τις ισχύουσες προδιαγραφές πυρασφάλειας, διαθέτει αναρτημένο διακριτό και ευδιάκριτα αναγνώσιμο τίτλο για την εύκολη αναγνώρισή του από τους εκλογείς και τους συνοδούς αυτών και είναι εφοδιασμένος με διαχωριστικό ψηφοφορίας (παραβάν). Στον χώρο αυτό επιτρέπεται η είσοδος σκύλων βοήθειας (οδηγών) ατόμων με αναπηρία.

Στον χώρο αυτό παρευρίσκεται υπάλληλος του οικείου Δήμου ή της Περιφέρειας, εφόσον ο αριθμός των δημοτικών υπαλλήλων δεν επαρκεί. Ο αρμόδιος υπάλληλος ορίζεται με απόφαση του Δημάρχου ή του Περιφερειάρχη και έχει την ευθύνη για την εύρυθμη λειτουργία του χώρου, την υποδοχή των εκλογέων που προσέρχονται σε αυτόν και την επικοινωνία με τον δικαστικό αντιπρόσωπο.

Ο αρμόδιος υπάλληλος ενημερώνει αμελλητί με κάθε πρόσφορο μέσο τον δικαστικό αντιπρόσωπο του εκλογικού τμήματος στο οποίο ανήκει ο εκλογέας που προσέρχεται στον χώρο υποδοχής και υποστήριξης εκλογέων με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα και του αναφέρει τα στοιχεία ταυτότητάς του.

Ο δικαστικός αντιπρόσωπος προσέρχεται στον χώρο υποδοχής και υποστήριξης εκλογέων με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα, έχοντας μαζί του πλήρη σειρά ψηφοδελτίων, ένα λευκό ψηφοδέλτιο και έναν φάκελο με σφραγίδα και μονογραφή για την εισαγωγή του ψηφοδελτίου και επαληθεύει τα στοιχεία ταυτότητας του εκλογέα με τα αντίστοιχα στοιχεία του εκλογικού καταλόγου και διαβεβαιώνεται ως προς την ταυτοπροσωπία του.

Στο παραβάν εντός του χώρου υποδοχής και υποστήριξης εκλογέων με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα αποκλειστική πρόσβαση, εφόσον είναι αναγκαίο, εκτός από τον εκλογέα, έχουν ο δικαστικός αντιπρόσωπος και τυχόν συνοδός του εκλογέα, με την ευθύνη και την παρουσία του δικαστικού αντιπροσώπου. Ο δικαστικός αντιπρόσωπος βοηθά στην έκφραση της επιθυμίας του εκλογέα με την απαιτούμενη διακριτικότητα και εχεμύθεια για την τήρηση της μυστικότητας της ψήφου.

Ο δικαστικός αντιπρόσωπος με ευθύνη του παίρνει τον φάκελο και τον μεταφέρει στο εκλογικό τμήμα και τον ρίχνει στην κάλπη. Ο δικαστικός αντιπρόσωπος προβαίνει στη

διαδικασία της ενημέρωσης του εκλογικού καταλόγου και της αρμόδιας εφορευτικής επιτροπής.

Για λόγους διαφάνειας ο δικαστικός αντιπρόσωπος συνοδεύεται από μέλη της εφορευτικής επιτροπής, καθώς και από εκλογικούς αντιπρόσωπους.

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΣΠΑΝΟΥ

Κοινοποίηση

1. Προεδρία της Δημοκρατίας
Γραφείο Διοικητικών Υποθέσεων
2. Προεδρία της Κυβέρνησης
Γενική Γραμματεία Πρωθυπουργού
3. Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Διοικητικού
4. Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων
με Αναπηρία «ΕΣΑμεΑ»
Ε. Βενιζέλου 236, Ηλιούπολη
Τ.Κ. 163 41

Εσωτερική Διανομή

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Εσωτερικών και Οργάνωσης
3. Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως
4. Γενική Διεύθυνση Εσωτερικών και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
5. Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών και Διοικητικής Υποστήριξης
6. Διεύθυνση Εκλογών